

Tilapäinen valiokunta, kuulemiseen saatujen vastausten yhteenvedot

Kysymykset joihin tilapäinen valiokunta pyysi vastaamaan:

- 1. Nauttiiko kaupunginhallitus mielestänne käsillä olevassa tilanteessa luottamusta?*
- 2. Ystävällisesti perustelkaa vastauksenne.*
- 3. Onko muuta, mitä haluatte tuoda tilapäisen valiokunnan tietoon?*

Saadut vastukset:

- 1. Ei nauti luottamusta.
2. 2017:n vaalin tulos.
3. Kannatan RKP:n esitystä.
- 1. Käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus ei nauti luottamusta.
2. Kaupunginhallituksen kokoonpano ei vastaa viimeistä vaalitulosta ja sovittua neuvottelutulosta.
3. Ei muuta esitettävää.
- 1. En ota kantaa koska olen itse kaupunginhallituksen jäsen.
2. En ota kantaa koska olen itse kaupunginhallituksen jäsen.
3. Kuntavaalien 2017 paikkajakoneuvotteluissa sovimme Loviisan kaupunginhallituksen paikkajaosta niin, että RKP:llä on 5 jäsentä, SDP:llä 2 jäsentä, KOK:illa 1 jäsen ja PS:illa on 1 jäsen. Kunnioitan edelleen myös loppukaudeksi samaa sovittua paikkajakoa.
- 1. Ei. Käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus ei nauti luottamustani.
2. Kaupunginhallituksen kokoonpano ei vastaa viimeistä vaalitulosta ja sovittua neuvottelutulosta.
3. Ei muuta.
- 1. En ota kantaa, kun olen itse kaupunginhallituksen jäsen.
2. En ota kantaa, kun olen itse kaupunginhallituksen jäsen.
3. Kuntavaalien 2017 puolueiden paikkajakoneuvotteluissa sovittiin kaupunginhallituksen paikat. RKP 5 paikkaa, joista yksi on puheenjohtaja, SDP 2 paikkaa, joista toinen toimii 1 varapuh.j., KOK 1 paikka ja 2 varapuh.j. sekä PS 1 paikka. Näin on neuvotteluissa sovittu ja tällä pitää mennä vaalikausi loppuun.
- 1. Käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus ei nauti luottamusta.
2. Kaupunginhallituksen kokoonpano ei vastaa viimeistä vaalitulosta ja sovittua neuvottelutulosta.
3. Ei muuta esitettävää.
- 1. Käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus ei enää nauti luottamustani.
2. Kaupunginhallituksen kokoonpano ei vastaa viimeistä vaalitulosta ja sovittua neuvottelutulosta.
3. Minulla ei ole muuta esitettävää.

- 1. Käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus ei nauti luottamusta.
2. Kaupunginhallituksen kokoonpano ei vastaa viimeistä vaalitulosta ja sovittua neuvottelutulosta.
3. Ei kommenttia.
- 1. Käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus ei nauti luottamusta.
2. Kaupunginhallituksen kokoonpano ei vastaa viimeistä vaalitulosta ja sovittua neuvottelutulosta.
3. Ei muuta esitettävää.
- 1. Käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus ei nauti luottamustani.
2. Kaupunginhallituksen kokoonpano ei vastaa viimeistä vaalitulosta ja sovittua neuvottelutulosta.
3. Ei muuta esitettävää.
- 1. Käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus ei nauti luottamusta.
2. Kaupunginhallituksen kokoonpano ei vastaa viimeistä vaalitulosta ja sovittua neuvottelutulosta.
3. Ei muuta esitettävää.
- 1. Käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus ei nauti luottamusta
2. Kaupunginhallituksen kokoonpano ei vastaa viimeistä vaalitulosta ja sovittua neuvottelutulosta.
3. Ei muuta esitettävää.
- Valtuustoryhmän mielestä kunnanhallituksen nykyinen kokoonpano ei ole nyt oikealla tolalla. Sen eri poliittisten ryhmien paikkajako poikkeaa siitä, mitä ryhmät keskenään keväällä 2017 sopivat.
- 1. –
2. –
3. Valtuustoryhmä kannattaa RKP-ryhmän esitystä.
- 1. Käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus ei nauti luottamusta.
2. Kaupunginhallituksen kokoonpano ei vastaa viimeistä vaalitulosta ja sovittua neuvottelutulosta.
3. Ei muuta esitettävää.
- **1. Nauttiiko kaupunginhallitus mielestänne käsillä olevassa tilanteessa luottamusta?** Kyllä nauttii.

2. Ystävällisesti perustelkaa vastauksenne. Kun laissa ei ole – ainakaan toistaiseksi – säädetty luottamushenkilöiden erottamisperusteista, käsityksemme mukaan poliittinen harkinta perustuu näkemykselliseen tilannearvioon. Erottaminen ei silti saa perustua mielivaltaan, joten käytämme arviointimme lähtökohtana tulkintaamme kahdesta hallintolain 6. §:ssä mainitusta hyvän hallinnon periaatteesta, jotka ovat tarkoituksensidonnaisuusperiaate ja suhteellisuusperiaate.

2.1. Arviointiperusteena *tarkoituksensidonnaisuus* (= *velvollisuus käyttää toimivaltaa vain laissa määriteltyyn tarkoitukseen ja kielto käyttää toimivaltaa väärin tarkoituksiin*). Kaupunginhallitus on toiminut tähän asti hyvässä yhteishengessä ja valtuuston tahdon mukaisia linjauksia kunnioittaen. Päätösten toimeenpano ja vireille tulevien asioiden käsittely on sujunut mahdollisimman viivytyksettä ja kaupunkiorganisaation sisäinen dynamiikka sekä ulkoinen edunvalvonta on toiminut hyvin. Minkäänlaista kaupunginhallitukseen tai sen yksittäisiin jäseniin kohdistuvaa epäluottamukseen viittaavaa liikehdintää ei ole aikaisemmin ollut havaittavissa miltään taholta. Tiedossamme ei myöskään ole juridista estettä tai muutakaan raskauttavaksi luettavaa laiminlyöntiä, joiden seurauksena kaupunginhallitus ei nauttisi kaupunginvaltuuston luottamusta. Poliittisen paikkajaon korjaamisen pitäminen hallituksen erottamisen perusteena on vallitsevassa, edellä kuvatun mukaisessa tilanteessa nähdäksemme valtuuston näkökulmasta katsoen täysin kestävä.

Oletamme nimittäin valtuuston kuntalain mukaisen tehtävänsä velvoittamana pitävän hallituksen luottamuksen arvioinnin ensisijaisena kriteerinä sitä, että kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden keskeisten tavoitteiden toteuttamisesta huolehtiva hallitus on ollut kykenevä tehtävänsä. Näin ollen emme tue aloitteessa esitettyä erottamista, joka perustuisi pelkästään valtapoliittisten tavoitteiden mukaisten etujen ajamisen toteuttamispyrkimykseen ja voitaisiin tulkita osin jopa mielivallaksi.

2.2. Arviointiperusteena *suhteellisuusperiaate* (= *viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden*). Käytännössä suhteellisuusperiaate tarkoittaa, että viranomainen mitoittaa toimintansa alimmalle sellaiselle tasolle, jolla tarvittava vaikutus saadaan aikaan. Mikäli mitään uutta ei valiokunnan selvitystyön aikana tule esille, ennen lopullista päätöstä mielestämme olisi syytä vielä vakavasti harkita, mikä oikeastaan onkaan se välttämättä tarvittava muutosvaikutus, joka aloitteessa tarkoitettulla perusteella hallitus erottamalla halutaan näin kiireellisesti saada aikaan. Erottamisen seurauksena kaupungin toiminnassa syntyvän häiriötilan vaatima välitön, ylimääräinen ja runsas resurssien käyttö on tavoitteeseen nähden suhteetonta – ja oikeastaan koko tavoite tarpeeton, kun analoginen prosessi on pian muutoinkin automaattisesti edessä luottamusmiesshallinnon järjestämiseksi heti kuntavaalien jälkeen.

3. Onko muuta, mitä haluatte tuoda tilapäisen valiokunnan tietoon? Haluamme lisäksi korostaa eettistä poliittista harkintaa. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja on toiminut monia vuosia edellisen edustamansa puolueen mandaateilla monissa merkittävässä tehtävissä ja tehnyt työtä sen kansanliikkeen menestymiseksi ja yhteiskunnan hyväksi. Nyt hän on vain siirtynyt varmistamaan omien arvojensa mukaisen taustatuen, mutta ei tehnyt mitään hallituksen puheenjohtajan tehtävään liittyvää moitittavaa tekoa. Sen vuoksi tuntuisi ihmeteltävältä ja suorastaan kohtuuttomalta rangaistusmenettelyltä olla sallimatta hänen ja sitä myötä koko hallituksen jatkaa tehtävässään.

Tietenkin on olemassa riski, että asiat eivät enää jatkossa hoituisikaan mutkattomasti, kun eräänlainen ”inhimillinen tekijä” on nyt astunut kuvaan mahdollisesti sekoittamaan selväjärkisyttä vaativaa päätöksentekoa epäolennaisilla sivumausteilla. Riski tulee kuitenkin olemaan sama sekä nyt istuvan että mahdollisen uudelleen valittavan hallituksen toiminnassa.

- 1. Kaupunginhallitus ei nauti luottamusta.

2. Vuoden 2017 kuntavaalien jälkeen Loviisan kaupungin valtuustoryhmät sopivat keskenään ja yksimielisesti eri toimielinten poliittisesta paikkajaosta siten, että kaupunginhallituksen puheenjohtajuus kuuluu RKP:lle. Samoin ryhmät sopivat, että kaupunginhallituksen yhdeksästä jäsenestä viisi kuuluu RKP:lle, kaksi SDP:lle, yksi Kokoomukselle ja yksi Perussuomalaisille (nyk. sitoutumattomille).

Asia liittyi vahvistettuna myös puolueiden väliseen valtuustosopimukseen, jonka allekirjoittavat kaikki puolueet sekä myös kaupunginhallituksen puheenjohtaja Heijnsbroek-Wirén. 21.12.2020 kaupunginhallituksen puheenjohtaja Heijnsbroek-Wirén ilmoitti siirtyvänsä Kokoomuksen valtuustoryhmään. Heijnsbroek-Wirén ei ole jättänyt virallista eroilmoitusta puheenjohtajan tehtävästä eikä kaupunginhallituksesta. Tämän siirron myötä kaupunginhallituksen puheenjohtajuus ja sen myötä kaksi jäsentä kuuluvat Kokoomuksen valtuustoryhmään. Tämä on vastoin kaikkia vaalien jälkeen sovittuja ryhmien yksimielisiä päätöksiä, joista Heijnsbroek-Wirén on ollut tietoinen, mutta ei kunnioittanut niitä. Luottamus häneen ja hänen toimintaansa on mennyt.

Loviisan valtuustoryhmien sopiman valtuustosopimuksen mukaan valtuustosopimus on ollut voimassa valtuustokauden, eli 2018–2021. Sen mukaisesti valtuustoryhmien puheenjohtajisto arvioi yhdessä valtuuston ja hallituksen puheenjohtajiston kanssa sopimuksen toteutumista ja tavoitteita valtuustokauden aikana. Valtuustosopimuksen toteutumista piti arvioida ensimmäisen kerran huhtikuussa 2019. Samoin Loviisan kaupunginvaltuuston joulukuussa 2016 hyväksytty kaupunkistrategia sovittiin päivitettäväksi keväällä 2019. Kaupungin toiminnasta ja taloudesta vastaa kuntalain mukaan kaupunginhallitus. Puheenjohtaja Heijnsbroek-Wirénin johdolla toimiva kaupunginhallitus ei kuitenkaan ole ryhtynyt toimeenpanemaan em. päätettyjä asioita, ei vuosittain eikä muutenkaan tähän päivään mennessä. Luottamus hallituksen puheenjohtajaan ja hänen tehtävien mukaiseen toimintaan on mennyt.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ilmehtivästä ja pelehtivästä käyttäytymisestä kaupunginvaltuuston kokouksissa on tehty huomautuksia kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle. Käyttäytyminen ei ole vastannut puheenjohtajan aseman mukaista esiintymistä.

Kuntalain 10.4.2015/410 34. §:n mukaisesti kaupunginvaltuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän ja kuntien yhteiseen toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä.

3. Valtuustoryhmä toivoo, että nyt asiassa saadaan pikainen päätös ja uusi kaupunginhallitus nimettyä keskeytymättömän ja tehokkaan toiminnan jatkumiseksi.